

<https://www.divadelni-noviny.cz/zemrel-vaclav-martinec>

13/2024

ročník 33

Zemřel Václav Martinec

Václav Martinec. Foto youtube.com

Václav Martinec

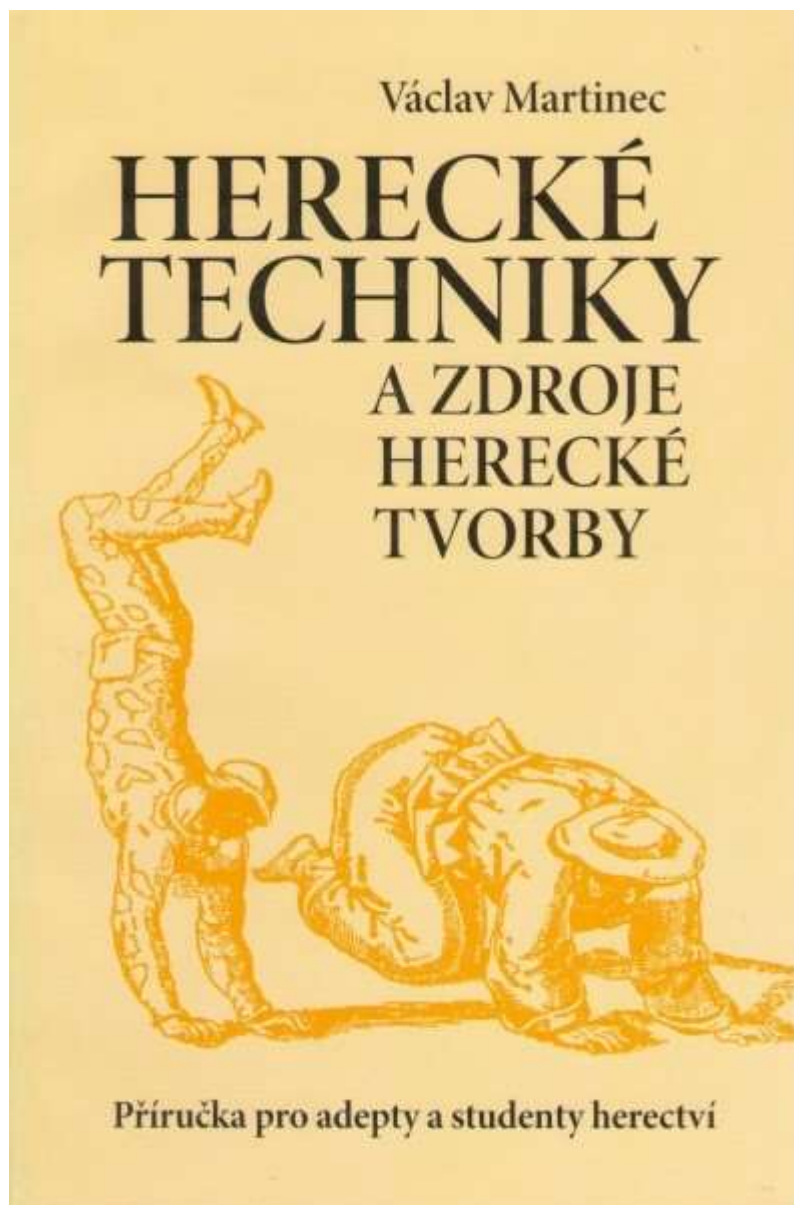
5. března 1937 Praha – 5. srpna 2024 Praha)

Jedna z legend českého alternativního divadla, tanečník, choreograf, herec, režisér, pedagog, a umělec propojující teorii s praxí. Patřil mezi umělce, kteří se inspirovali II. divadelní reformou, osobnostmi Artauda, Grotowského či Barby. Martincova divadelní metoda, již vyzkoušel v rámci různých uměleckých škol a workshopů a aplikoval na tvorbu svých inscenací po celých Čechách a Moravě, přivedla k profesionálnímu divadlu mnohé, kteří prošli jeho tvrdými tréninky.

Narodil se sice v Praze, ale své kořeny cítil na venkově, kde žili jeho rodiče a prarodiče. Odtud plynulo i jeho uhrnutí folklórem. Umělecky začínal ještě jako dítě, ještě před rokem 1948 začal chodit do Dismanova rozhlasového souboru, v době studia na gymnáziu založil vlastní folklórní soubor. Další jeho cesta vedla na DAMU, kde studoval pod vedením herečky Vlasty Fabianové činoherní herectví, ale tajně navštěvoval i tréninky klasického tance, a dokonce si sem tam odskočil i do cirkusové školy. Po absolutoriu školy v roce 1959, kdy odešel společně s partou Jana Kačera do Ostravy, po čtyřech letech musel Václav na vojnu a do Kačerova souboru se už nevrátil.

Po krátkém pobytu v olomouckém divadle ho náhoda nasměrovala do souboru Laterny Magiky, který právě odjížděl na EXPO 1967 do Montrealu a chyběl jim tzv. forbíňák (živý herec, tančící live před plátnem). *Bylo v tom něco dábelského. Za šest měsíců jsem odehrál 1247 představení. Hrál se 12 padesátiminutových představení denně. Byli jsme dvě party, které se střídaly, každá alternace se otočila šestkrát, jeden den v týdnu byl volný. A protože můj alternant dostal zánět šlach, poslali ho domů, ale nebyly peníze na letenku pro dalšího, tak jsem za něj hrál já, vzpomínal na tuto dobu v rozhovoru k 70. narozeninám v Amatérské scéně 2011.*

Následně byl Martinec k vidění v souboru Maringotka, který vedla vdova po E. F. Burianovi Zuzana Kočová, a zároveň v improvizčním souboru Bílého divadla F. Hrdličky a Z. Bratřovské. Na konci 60. let nastoupil jako lektor LŠU v Praze 6, kde vzápětí vzniklo legendární – byť krátce trvající – amatérské divadlo Křesadlo. S ním dvakrát vyhrál přehlídku Šrámkův Písek (Vagantské putování, 1973; Naivní mystérium, 1974; Tanec svatého Víta, 1975). V té době byl Martinec oficiálně vyznamenán jako vzorný učitel, ale vzápětí přišla výpověď, odůvodněná tím, že Martinec pod rouškou umělecké činnosti založil maoistickou skupinu (!). V roce 1975 bylo tedy Křesadlo rozpuštěno, i když ještě dva roky fungovalo pod hlavičkou Studia pohybového divadla Niny Vangeli.

Martincova kniha Herecké techniky a zdroje herecké tvorby. Repro archiv

V následujících letech Martinec jako režisér a choreograf objel mnoho divadel Čech, Moravy i Slovenska. I když často zpracovával klasické náměty (Lysistrata, Trójanky, Mastičkář, Sen noci svatojánské), mnohdy byly inscenace zakázány hned po premiéře. Nejoblíbenější štací se pro něj tehdy stal Šumperk, který stál mimo pozornost cenzorských orgánů. Během těchto let si ho Eva Kröschlová přitáhla do role asistenta pohybu na DAMU. Po roce 1989 vystřídal několik štací (Liberec, České Budějovice) a zároveň mu byla nabídnuta možnost vyučovat ve vlastním hereckém ateliéru na

JAMU, kde se následně habilitoval jako docent. Souběžně učil u Ctibora Turby na Katedře nonverbálního herectví HAMU a u Evy Machkové na Katedře dramatické výchovy na DAMU. Jako pedagog herectví na Vyšší odborné škole herecké se podílel na koncepci vzniku Divadla D21 a zároveň v té době vznikla populárně-naučná knížka, kde shrnul své poznatky **Herecké techniky a zdroje herecké tvorby** (2003 Pražská scéna). Od roku 2004 společně s absolventy vedl dílny Mezi východem a západem na Jiráskově Hronově. V roce 2004 Martinec založil Ateliér herectví, v němž se řídil sloganem *herectví a divadlo jako užité umění*.

*/Pro iDN zpracovala **Jana Soprová**/*

- Autor: [DN](#)
- Publikováno: 6. srpna 2024